

BOTEÅ
med ÖFVERLÄNNÄS, STYRNÄS och SÅNGA annexer samt GÅLSJÖ
bruksförsamling. (Ångermanland).

Boteå moderförsamling med sina tre annexer har åtminstone från 1500-talet tillsammans bildat ett pastorat. År 1314 och desslikes 1316 omtalas Styrnäs och Lenes (Öfverlännäs) såsom församlingar med egna kyrkoherdar (DS 3, n. 1946, 2043). Den senare församlingen synes ha blifvit öfverflyglad af *Bota*, ty i förteckningen af år 1316 står detta namn skrifvet öfver Lenes, och bland de Ångermanländska för-

samlingar ärkebiskop Olof visiterar år 1319, nämnes äfven *Botum (Botir)* (DS 3, n. 2218), som sålunda redan nu uppträder som egen församling. Sunga (Sånga) omtalas först senare (1535), men kyrkans katolska kvarlåtenskap leder hennes ursprung tillbaka till 1400-talet. Hufvuddelen af socknarna, liksom alla kyrkorna, ligga på Ångermanälfvens norra sida, och traktens odling går tillbaka till hedentid, hvarom talrika fynd och forngrafvar bära vittne.

Gudstjänsten inom detta församlings-komplex ombesörjdes allenast af khde och en komminister, till dess år 1741 en af församlingarna särskildt aflönad sockenpredikant tillkom, hvarigenom Boteå och Styrnäs erhöilo ständig gudstjänst, och Öfverlännäs och Sånga, som hittills åtnjutit gudstjänst, den förra hvar 3:dje och den senare endast hvar 6:te sönd., fingo Öfverlännäs, 2 söndagar å rad och Sånga hvar 3:dje (Hdpr. 2/9 1741). Genom kgl. br. 5 juli 1827 blef sockenpredikantbeställningen förvandlad till komministratur, den hittills mycket ojämnt fördelade aflöningen nu halfverad mellan de bägge komministrarna samt tillika af de gamla prästborden i Öfverlännäs och Styrnäs komministerboställen åt dem anvisade. (HST 1827 n. 9.)¹

Senare föreskref Kgl. Maj:t 1915 att Öfverlännäs och Sånga skulle vid dåv. komministerns i Öfverlännäs afgang från innehafvande tjänst skiljas från Boteå för att bilda eget pastorat.

Beträffande kyrkorna var isynnerhet Styrnäs gamla nu nedrifna stenkyrka en märklig byggnad genom sina tvenne torn. Om dess utseende kan kännedom inhämtas i *C. G. Colleens* Beskrifning öfver Styrnäs s:n med anmärkningar och tillägg af *J. Norlander* Ups. 1909, i *H. Hildebrands* Sveriges medeltid och *H. Cornells* Norrlands kyrkl. konst s. 43. Boteå och Sånga nuvarande kyrkor med anor och inslag från medeltiden äro afbildade hos Cornell ss. 58 och 96. Sånga var bekant för sin hälso- och offerkälla, som befann sig i kyrkans inre nordvästra hörn.

KYRKOHERDAR.

1. Dominus **Pawal Hanszon** [1462?], kyrkopresther i Bota, utgaf en fullmakt för en Marcus, att hos Uplandslagmannen Gustaf Carlsson (Gumsehufvud) utverka slutdom angående en äng, hvarom Hurjoms och Öfverlännäs byar tvistat, och såvida domen utfallit till Lännäsbornas förmån begärde han herr Gustafs insegel för brefvet. Dateringen har af Tunæus, som haft dokumentet i sin hand, uppgifvits vara 1442, men som Gustaf Gumsehufvud innehade lagmansdömet först 1454-75, måste årtalet sannolikt varit 1462.

2. Herr **Jöran** [-1542], khde i Bota, var död detta år, då Ångermanlandsfogden Jacob Holst samfällt efter honom och herr Peder i Nora i testamente till kon. Gustaf I levererade 3 löd. mk 7½ lod silfver, hvarå konungen utgaf kvitto 26 aug. 1542 (K. quittancebok i KA.).

¹ På Hülphers tid (Saml. 4. Ångermanland s. 122) bodde komministern vid Sånga. Tidigare hade han ingen varaktig stad.

3. **Nicolaus Eri** (1542-71), Christi församlings tjänare i Bote prästegäll, nämnes ss. arrendator af den gamla kyrkjorden i pastoratet, nämligen i Boteå Vesterhallen, Storåkern och Alnäset, i Styrnäs Viätt och i Öfverlännäs Rista. På Bjerträ landsting 29 okt. 1568 afgaf han trohetsförsäkring åt kon. Johan III. Vid taxeringen för Älfsborgs lösen 1571 uppgaf han sin egendom i silfver till 100 lod, penningar 230 mk, tenn 1 pund 15 mk, messing 5 mk, koppar 12½ pund, kor 17, ungnöt 3, får 8, hästar 3 för 45 mk, sto 2 för 15 mk, tillsammans 1008 mk 7 öre, hvarför han i skatt erlade 100 mk 7 öre. År 1548, då kon. Gustaf kräfd kyrkornas silfver, utlämnade Boteå kyrka en förgylld monstrans 5 lödig mk, Styrnäs en dylik om 9 lod mk 15½ lod, Sånga en dylik om 7 löd. mk 2 lod med en förgylld kopparfot, vägande 1 löd. mk 12 mk, samt Öfverlännäs kyrka en förgylld monstrans om 4 löd. mk 5 lod. Kon. Gustaf I skref 6 juli 1555 till Lars Olofsson (Björnram) och Erik Svensson, att de skulle granneligen rannsaka de artiklar, som herr Nils i Bota, herr Hendrik i Torsåker och Olof Eriksson sig emellan hafva. (KGR 1555, s. 330.)

4. **Petrus Jonæ** (1572-1603), indignus pastor, har första gången bevittnat socknens tiondelängd 1572. På grund af sina åhöreres stora hunger och fattigdom, hvarigenom han blifvit så utarmad, att »han måst utsettie sina bohagsting och är aldeles förblottath worden», erhöill han genom kon. Johans bref 11 juni 1579 befrielse från 2 års taxeutlagor och ett års gärd. Han bekräftade Upsala mötes beslut 1593 och undertecknade Söderköpings riksdagsbeslut 22 okt. 1595. - Ärkebiskop Anders Laurentii (Björnram) visiterade här i Boteå år 1590, då han å konungens vägnar tillsade de fattige män i Öfverlännäs 3 spann korn, efter »i theras kyrkio är platt ingen förråd på messekläder». I jan. 1602 rekommenderar herr Peder sin kapellan till Gudmundrå pastorat, hvilken två år senare blef hans egen efterträdare. Död 1603.

5. **Nicolaus Petri** (1604-31) har såsom kaplan i församlingen undertecknat Upsala mötes beslut 1593 och bevittnar första gången ss. pastor socknens tiondelängd år 1604. Hans hushåll uppgick 1628 till 12 personer. Han afled i hög ålder 1631. Märkligt är, att hans hustru Barbro trolofvade sig på nytt, medan han ännu var i lifvet. Ångermanlands dombok relaterar härom följande: Fjärdingsmannen Marcus Eriksson angaf Aron Davidsson i Sönersta vid Bota ting 28 nov. 1631 för att denne trolofvat hustru Barbro, sal. herr Nils efterlefvetska, medan khden herr Nils ännu lefde 1631. Aron hade kommit till prästgården och sagt till hustru Barbro: Det är inte tjänligt att en khde-hustru skall hafva en

silfverring, då tog han samma ring till sig och gaf henne en guldring igen, och redan någon tid därefter under det den salige mannen låg på sitt yttersta, gaf Aron henne den andra guldringen med herr Nils' vetskap och åstundan, att han skulle hafva henne till sin äkta hustru efter hans döde dagar. Efter deras ohemliga trolofning sakfäldes de borgerligen enligt 5 kapitlet i Högmålabalken till 40 mk; hvad det andliga straffet beträffade, hänsköts det till Upsala domkapitel. Dess dom är ej bekant, ty protokollen för detta år saknas. men något äktenskap mellan kontrahenterna blef det ej af.

G. m. *Barbro Jönsdotter*, som omgifte sig 1636 med kapellanen i Resele, sedermera khden i Arnäs Hans Knutson Rhezelius.

En son *Peder Nilsson* i Törsta nämnes 1659.

6. **Steno Danielis Medelpadius** (1632-39) var komm. i Gefle 1621, då Ol. Andreæ dedicerade honom sin Förklaring öfver Johannis Uppenbarelse, som s. å. utkom i Upsala af trycket. Hitkom 1632 och undertecknade socknens tiondelängd för detta år. Vid själaringningen öfver kon. Gustaf Adolf spräcktes Boteå kyrkklocka, och den nya klockan, som med drottning Christinas understöd göts år 1635, bär khdens namn. Han afled i första dagarna af år 1639 och ärkebiskopen anmälde 11 febr. s. å. i domkapitlet, att Bota prästgäll i Ångermanland var fallet, och att tre prästmän voro, som thet begärade.

G. m. *Elisabeth Bengtsdotter*. Som änka satt hon med 8 stycken fattiga, oförsörjda barn och erhöll sitt hemman Mäleby och Stocköö i Öfverlänns fritt 6 juli 1649; lefde ännu 1663 och uppbar änkespannmål af Vibyggerå härberge.

Af barnen äro funna: *Daniel* (enl. Tunæus); *Marina*, tjänte i Visby omkr. 1649, dömd för lönskaläge 1665 (Ådb.).

7. **Jonas Johannis Hernodius** (1640-45) synes varit född här i församlingen i Grilloms by, stud. i Upsala 8 febr. 1620; var kapellan i församlingen redan under pastor Nils Petri tid (1626 säger Tunæus) och förestod nådåret efter honom. Församlingen var ock af ärkebiskop Kenicius tillförsäkrad, att dom. Jonas skulle få succedera herr Nils, men han blef undanträngd af företrädaren. Han synes ha varit af hetsigt humör. På tinget i Boteå 1636 afdömdes ett slagsmål mellan Gulich Larsson i Sunby och herr Jon i Grillom: den förre hade med en liten rönnpåk slagit den senare öfver ryggen en blånad: saker 8 mk, och wällärde hr Jon Kaplan i Botha hafva slagit Gulich Larsson i Sunby med en silfverkanna i hufvudet ett stort blodsår, dömd saker 6 mk. På samma ting fick Aron Davidson i Sunnersta plikta 40 mk för lastelig förevitelse mot ka-

pellanen och hans hustru. Herr Jonas blef 1638 utnämnd till khde i Grundsunda och hade redan kontraherat med prästänkan att förestå nådåret, då khden Sten afled, och han med åberopande af ärkebiskop Kenicii löfte utnämndes till kyrkoherde här 1639. Till efterträdare ss. kaplan fick han en person, af hvilken han hade synnerligt obehag. Riksdagsfullmäktig 1640. Ärkebiskop Laurentius Paulinus visiterade här 1642 på sommaren, och i Sånga befälde han herr Jon att utbära och bränna den samling af ett par famnar kryckor och stafvar, hvilka de, som helbregdagjorts af Sånga hälsokälla, offrat till kyrkan, samt att källan på grund af de vidskepelse, hvartill den gifvit anledning, skulle igenkastas. Khden afled på sommaren 1645.

G. m. *Kerstin Pålsdotter*, dotter till hemmansägaren Pål Kristoffersson i Undrom, hvilket hemman herr Jon återbördade och inköpte 1635, och hvarpå änkan erhöll skattefrihet 1649.

Af barnen äro kända: *Jöns*, som antog tillnamnet *Udd*, regem.past. vid Ångermanlands infanteri, »af underligt temperament och bekant för sina mångfaldiga puts», i anledning hvaraf han någon tid var suspenderad, men återfick tjänsten, d. 1720, begr. i Nora kyrkas vapenhus; *Påfvel Jonsson*, länsman i socknen, boende i Undrom, lefde ännu 1693.

I Upsala Univ. bibliotek (Palmsk. saml. n. 423) förvaras i handskrift den likpredikan, som Hernodius höll öfver landsskrifvaren herr Peder Månsson Blix till Styrnäs gård vid begrafningen i Styrnäs kyrka 14 aug. 1632 (Jfr: *Colleen*, Beskrifn. öfver Styrnäs socken. Ups. 1909).

8. **Olaus Erici Anthelius**¹ (1647-63), f. i Långnäset, Nätra sn, hvarför han stundom i handlingar kallar sig *Netrensis*. Det hemman, han här ärft af fadern, sålde han år 1642 till Oluf Larsson Finne. (Ångermanl. domsaker 1629-43. RA). Stud. i Upsala 2 nov. 1619, prästv. 1622, kapellan i Gudmundrå och Högsjö 1630. År 1645 23 juli inkallades inför Upsala domkapitel komministern uti Gudmundrå dn. Olaus Erici Anthelius, som då i domkyrkan gjort sin profpredikan af 1 Joh. 5 v. 7 och det utan skuld. Honom tillspordes, om han antingen af sig själf then högha materien eller genom andras inrådan hafver henne företagit. Han svarade sig därtill hafva ingen rådgifvare, och eftersom han begärde pastoratet i Botha, som nyligen är vacant vordet, blef ock honom commendation till församlingen meddelt att låta förnimma sina ämbetsgåfvor och hvad deras enhälliga mening är, uti anseende att han i 23 år tjänt hafver. Såsom pastor i Boteå deltog han 13 jan. 1647 i ärkebiskopsvalet.

¹ Han har blifvit förblandad med *Ol. Hansson Anthelius*, khde i Segersta i Helsingland, hvarigenom oriktigheter inkommit i stiftens tidigare herdaminnen.

Vid kon. Carl X Gustafs kröning 12 juni 1654 var han herredagspräst och erhöill, i likhet med det öfriga vid detta tillfälle närvarande prästerskapet, af konungen i föräring 24 Rdr, men synes ej stannat kvar till riksdagens slut, enär han ej undertecknat beslutet. Ägde sedan år 1655 en lägenhet i Skedom, som han köpt af Olof Danielsson i Grillom. Var nyligen död då superintendent P. Steuch 24 juni 1663 visiterade församlingarna. Under hans tid erhöill Boteå kyrka en ny sakristia af sten år 1660.

G. m. *Karin Joensdotter*, som afled i början af 1695 90 år gammal och begrofs 31/9 i Högsjö kyrka gentemot predikstolen..

Af barnen: *Jonas Anthelius*, som på församlingens bön fick tjänstgöra under nådåret, d. ss. apologist i Hsand 1671; *Elsa*, g. m. khden And. Hernodius i Selånger; *Helena*, g. m. Daniel Eriksson Öman på Hemsön; en dotter, g. m. barberaren och fältskären i Umeå Peter Bergman.

9. Mag. **Nils Sternelius** (1664-84), f. i Hsand, föräldrar: Måns Jonsson och Kerstin Eriksdotter, hvilken ss. fattig änka bodde i stiftstaden år 1662. Deras äldre son Jonas St., stud. 1642, gick ut ss. predikant vid Västerbottens regemente 1655 i polska kriget och afled ynkeligen i Polen. Den yngre, Nils inskrefs ss. student i Upsala 28 jan. 1646 och hans namn är det första i Ångermanlands nations bevarade album. Blef efter afslutade filosofiska studier 1657 utnämnd till konrektor i Hsands skola samt 1661 promoverad filosofie mag. Såsom lärare förefaller han punktlig, men fiskaliserade gärna på rektor och sina öfriga kolleger, dem han anmälde för försumlighet. Redan vid superintendenten Steuchs visitation i Boteå 1663 hade församlingen kallat honom till khde, och han benämnes äfven pastor designatus, då han på synodalmötet i Hsand d. 3 febr. 1664 på morgonen höll predikan »de fidei definitione». Vid tillträdet här uppkom strid i anledning af prästbordets häfd, och på Boteå ting 1666 klagade Sternelius, att han på Sand- och Skarpåkern hafver för dess vanbruk kostat på 300 dlr, så ock att sal. khden Olof Anthelius hafver intet något på prästgården byggt, att där är ett stort husröte. Peter Bergman, arfvinge i sterbhuset, förvägrade sig dock därtill svara, isynnerhet om åkrarne. Syn skulle emellertid gå däröfver 1667. Under hans ämbets tid inföllo de bekanta trolldomsprocesserna här i Ångermanland. Tidens vidskeplighet och allmogens benägenhet för signerier utmynnade till sist i en andlig farsot, som hos både unga och gamla tog form af de traditionella fantasierna om hexfärder och Blåkulla-vidrigheter, men till hvars botande tyvärr de styrande funno bästa botemedlet i bödelsyxa och bål med åsidosättande af den svenska lagens föreskrift, att ingen omyndigs och jäfvigs vittnesmål ägde gällande kraft. Hemskast förefaller dock, att protokollen icke omtala något förnuftigt eller återhållande ord i detta vanvett, icke ens

från prästerskapet, som var närvarande vid tingsundersökningarna och bordt representera upplysningen. I stället för att ömma för de sinnesförvirrade och protesterande anklagade, synas de tvärtom af sitt nit drifna att påverka deras fällande. I Boteå, där tingsundersökningarna begynte 8 jan. 1675 i närvaro af pastor loci wärdige herr Nicolaus Sternelius, hände sålunda bl. a., att en hustru Margareta i Stöndar, tidigare anklagad för trolldom och vidskepelse, men af trolldomskommissionen »entledigad» från denna misstanke, ånyo anklagades, hvarvid hennes egen dotter vittnade mot henne. Hustru Margareta nekade därtill och sade: Välsignad vare Gud, hon viste der intet af, men kyrkoherden wällärde herr Nils förmante hustru Margareta skarpt och allvarligen bekänna sanningen, »ty han sade sigh heela åhret i kyrkian under predikan haa sedt dhe teckn på henne, att hon ähr skyldigh och ville taga hennes blodh uppå sigh». Tre af hans barn, nämligen Nils, Sara och Karin, då om 8, 7 och 5 år, uppträdde som vittnen vid ransakningen. Senare på året 1675 benämnes han prost. Var nitisk om prästbordets rätt och mycket trägen att på tingen angifva försumligheter. Han afled fastlagstiden 1684.

G. före 1663 m. *Catharina Burman*, dotter af underlagmannen i Ångermanland Carl Carlsson Burman, som bodde på Sunnersta.

Af barnen: *Magnus*, f. 1664, assessor i Svea Hofrätt, d. 25/4 1718; *Nils Sternell*, f. 6/1 1667, superintendent i Hsand, d. 26/8 1744; *Sara*, f. 1668, g. 1690 m. prosten och khden P. Eurenus i Oviken; *Carl*, f. 1670, amiralsuperintendent i Carlskrona, d. i Sthm 1719; *Catharina*, f. 1670, g. 1688 m. prosten och khden S. Hofverberg i Ragunda, d. i Undersåker 1752; *JonaS*, stud. 1693, kammarskrifvare i krigskollegium, d. 1704; *Margaretha*, g. m. häradshöfd. och borgmästaren i Hsand Lars Stridsberg; *Christina*, g. m. aktuarien i Statskontoret Clas Bergman.

Tr.: Diss. de cura summi magistratus circa religionem, præ. *H. Ausius*. Ups. 1655.

10. Mag. **Andreas Sundius** (1686-1705), f. 1642, son till komm. i Offerdal och Alsen Anders S., inskrefs ss. stud. i Upsala 20 juli 1664. Efter att ha tjänstgjort ss. kollega i Hsand 1671, återvände han till Upsala för fullbordande af sina studier för graden under åren 1673-74, blef gymn. adj. och konsist. notarie i Hsand 1674, rektor i trivialskolan 1677, förste rektor i Frösö nybildade skola 1679, återgick 1681 till förra rektoratet i Hsand och promoverades 12 dec. 1682 till fil. mag., hvarvid han innehade första hedersrummet. Log. och phys. lektor 1682 och gymn. rektor 1683. Utn. khde i Boteå 1685, tillträdde han här 1686 och innehade prostämbetet en tid. Enligt konsistoriets eget vittnesbörd i en skrifvelse efter hans död till kon. Carl 24 okt. 1705 »var han i sin välmakt en flitig och lärd prästman, rektor och lektor här i Hsand, omsider pastor i Boteå, där han lefvat i 19 år, men de sista 13 åren varit betagen af en ovanlig sjukdom till

händer och fötter, kunde ej tåla dagsens ljus, utan låg i mörkret, förtagen honom mål och röst, sin nöd och begäran upptecknades med djupa suckningar, den man med rätta kunde kalla en Guds fånge, och lämnat efter sig 6 oförsörjda barn, så att ibland alla sterbhus här i Västernorrland E. K. Mjt har vist sin nåd emot, har intet varit eländigare och bedröfligare än detta». Han afled 27 aug. 1705.

G. 8 aug. 1675 m. *Brita Genee*, dotter till borgmäst. i Hsand Ol. Abr:son Genee. Konsistoriet rekommenderade henne år 1723 till erhållande af en donation å 80 dlr kmt, d. i Hsand och begr. i stadskyrkan 25/6 1731.

Barn: *Olof*, f. 1676, efterträdare; *Anders*, f. 1687, khde i Sollefteå; *Gustaf*, f. 1688, äfven khde i Sollefteå; en dotter, g. m. rådman Jonas Ekeblad i Hsand; *Anna*, g. m. khden Nils N. Berg i Resele.

Tr.: Disp. de igne, præs. *P. Aurivillius*. Ups. 1673. - De systemate mundi Democriteo, præs. *M. Celsius*. ib. 1674.

11. **Olof Sundius** (1707-53), f. 1676 i Hsand, företrädarens son; stud. 9 sept. 1695, aflade han fil. kand. ex. 1705 och efterträdde sin fader i pastoratet på grund af kon. Carl XII:s fullmakt, dat. Zaludeck 29 mars 1706. Vid prästmötet 1723 förfrågade han sig hvilka åtgärder han skulle vidtaga med brukspatron Johan Korstad, som på många år ej brukat sina salighetsmedel. Förste opponent vid prästmötet 1725, kontraktsprost 7 nov. 1733 och præses vid prästmötet i Hsand 1740. Han hade från år 1726 mycken möda att freda Sångå och Öfverlännäs stomjordars skogs-skiften för åverkan. Sångåborna höggo timmer och sågade bräder till afsalu, till dess khden år 1732 lyckades genomdrifva förbud. Samma år Sundius dog, skrifver lektor Jac. Unæus till biskop G. Wallin i Visby, som från sin lektorstid intresserade sig för stiftets förhållanden: »Probsten i Boteå är 76 år, börjar nu tämligen luta till grafven, feck i höstas känning af slag, dock går han uppe. Har till den tiden varit rätt kry och efter gamla svenska manéret icke rädd för en kanna starköhl eller twänne.»¹ Ehuru han i 46 år varit pastor, var sterbhuset mot förmodan icke så burget, i anledning hvaraf änkan begärde och äfven af K. Maj:t erhöill dubbla nådår. Prosten Sundius afled den 20 dec. 1753.

G. 1708 m. *Margareta Elisabeth Stridsberg*, dotter till häradshöfd. Lars Stridsberg; d. 19/5 1764.

Barn: *Margareta Elisabeth*, g. m. khden Petrus Forsberg i Åsele, sedan i Alfta; *Johan*, stud., landtbrukare, stadsfiskal, tit. hofsekreterare 1765, d. 4/4 1790 i Hsand, 60 år; *Anna Catharina*, g. m. prosten Petrus Staaf i Sunne, d. 1780; *Sofia*, g. m. lektor Petrus Selander i Hsand, d. ss. änka i Hsand 1/9 1792; *Brita*, g. 1734 m. prosten Joh. Unæus i Nordmaling, d. 1779 i Hsand.

Tr.: Disp. De duce paludato, præs. *H. Forelius*. Ups. 1701.

¹ Walliniana T. 2 (i Linköpings stiftbibliotek).

12. Mag. **Johan Samuel Thelaus** (1756-76), f. 17 nov. 1709 i Torp, son af khden därst. Clemens Thelaus och Elisab. Kenzelia. Stud. i Ups. 11 okt. 1727 och efter studier här prästv. till bat. pred. vid Östgöta kaval-leri 1733; promov. fil. mag. i Rostock 4 maj 1734; efter återkomsten v. pastor hos sin fader i Torp 1735 komm. i Själevad 10 nov. 1742, tilltr. 1743; past. ex. 19 dec. 1753; utn. khde i Boteå 19 febr. 1755, tilltr. 1756; prost öfver egen församling 8 dec. 1770. I likhet med företrädaren sökte han skydda prästbordet och öppnade 1773 rättegång mot revisionssek-teraren Joh. Noreen, adl. Nordenfalck på Holm, som föregående vår och sommar låtit afverka Sånga prästbords jämte grannarnes skatteskog, som blifvit 1763 dem tilldömd och afrösad (Ka). Prosten Thelaus afled 12 nov. 1776 till allmän sorg och afsaknad, prisades vid sin död för lyck-liga gåfvor, ömt hjärta, ständig åtrå att göra alla godt, uppriktigt nit och exemplariskandel.

G. 17/2 1740 i Svegs prästgård m. *Anna Sebrelia* f. 1711 i Torp, khden Er. Sebrelis dotter, som afled 23/12 1787 Helgum och begrofs i Boteå 10/2 1788.

Barn: *Clemens*, f. 18/10 1741 i Torp, här nådårspräst efter fadern, sist komm. i Nätra; *Elisabeth (Lisa)*, f. 13/10 1743, g. 8/9 68 m. khden E. Sellin i Anundsjö; *Anna Greta*, f. 13/1 1746, g. 1771 m. v. häradshöfd. Johan Sellin, d. å Husnäs, Helgum 2/7 1790, begr. i Boteå 2/9 s. å.; *Marta Brita*, f. 19/7 1748, g. m. efterträdaren Fr. Hofverberg; *Sara Catharina*, f. 11/9 1755 (alla döttrarna f. i Själevad).

Tr.: Diss. de causis dissensus inter philosophos, præs. *E. Alstrin*. Ups. 1731.

13. Mag. **Fredrik Hofverberg** (1778-1800), se khdar i *Umeå*.

14. Mag. **Lars Jacob Stridsberg** (1800-11), f. 16 aug. 1741, son till lektorn i Hsand professor Magnus Stridsberg och Anna Unaeus. Stud. 1762 och efter akademiska prof prom. fil. mag. 18 juni 1770 i Upsala, vik. kollega i Hsands triv. skola vt. 1773, prästv. i Hsand 13 febr. 1774 till adj. åt khden Fougt i Nora, samt adj. i Öfverlännäs s. å.; utn. socken-präst därst. 19 apr. 1777, utn. komm. i Boteå-Sånga 7 dec. 1797, samt khde i pastoratet 30 dec. 1799, tilltr. 1800; honor. prost 7 jan. 1801. Afl. 13 aug. 1811, 5 dagar efter sin senare maka. Var ägare af Sundby vackra egendom, där de flesta barnen voro födda.

G. 1) 11/9 1779 m. *Margareta Sundius*: f. 1750, prostdotter från Sollefteå, begr. 17/4 1791.

2) m. *Anna Maria Lundström*, länsmansdotter, d. 3/8 1811, 51 år.

Barn i förra giftet: *Anna Stina*, f. 16/11 1780, g. m. järnhandl., sedan gårds-fogden Lars König Halenius, d. 7/8 1811; *Greta Brita*, f. 25/1 1782, g. 25/9 1803 m. khden i Grundsunda Joh. Aug. Hellman.¹; *Catharina Elisabeth*, f. 17/1 1784. g.

¹ Till deras bröllop skrefs af brudens farbroder lektor Carl Stridsberg ett kväde på Ångermanlandsdialekt »Optåg ve bröllope i Bothe».

10/7 1806 m. komm. i Öfverlännäs Abraham Tidén; *Magnus*, f. o. d. 1785; *Maja Lena*, f. 14/9 1786, d. 1791, begr. på samma gång som modern; *Märta Sophia*, f. 7/10 1788, d. 1/6 1805; i senare giftet: *Lars Magnus*, f. 2/8 1794; *Lars Mauritz*, f. 3/9 1795, f. d. löjtnant, kronolänsm. i Lit, d. 8/9 1881; *Carl Erik*, f. s. d., tvill., bonde i Sundby; *Johan Fredrik*, f. 24/11 1797, d. 3/4 1801; *Olof Magnus*, f. 4/6 1800, d. 15/6 s. å.

Tr.: Disp. de Paulo contra Epicureos et Stoicos pereleganter disputante, præs *O. Schilling*. Ups. 1768. - De fide Jobi, præs. *E. Hesselgren*, ib. 1770.

15. Dokt. **Carl Petter Lindahl** (1813-48), f. 30 mars 1775 i Nordmaling; föräldrar: prosten och khden Isr. Lindahl och Anna Elisabeth Bjur. Stud. i Upsala 1795 flyttade han följande år till Åbo, där han erhöll kondition hos landshöfd. generalmajor Fr. von Willebrand och efter aflagda prof. tog fil. mag. graden 26 juni 1798 samt speciminerade präsidendo i filosofiska fakulteten följande år; v. konsist. not. i Hsand s. å., v. kollega vid trivialskolan 1800-05, ord. konsist.not. 4 dec. 1805, prästv. 4 febr. 1806, afl. past. ex. 1811, utn. khde i Boteå 1812, tilltr. maj 1813; prost öfver egen församling 1 nov. 1815; teol. d:r 1830, v. kontr. prost öfver Ångerm. västra kontr. s. å. Riksdagsfullmäktig vid 1834 års riksdag; præses vid prästmötet i Hsand mars 1839, då utom särsk. utgifna theser art. de magistratu civili ex Repertorio theol. Benzeli ventilerades. Ord. kontraktsprost 2 sept. 1840. Afl. 5 juni 1848. Med sin fru ärfde han Sundby egendom i socknen.

G. 13/8 1807 m. *Anna Elisabeth Stridsberg*, dotter till rektorn vid Hsands skola Magnus Str. och Elisabeth Maria Örtendahl samt brorsdotter till företädaren, d. i Boteå 13/7 1843.

Tr.: M. Pauli Juusten Chronicon p. 43 præs. *Porthan Aboæ* 1797. - De expeditione Johannis I Svercheridæ in Livoniam, id. præs. 1798. - Circa diversa gentium barbararum vitæ genera. ib. 1799. - Brevis tractatio delineans usum rationis in rebus ad religionem nostram sanctissimam pertinentibus [diss. synodalis]. Hsand 1840.

16. Mag. **Erik Olof Sundberg** (1850-57), f. 4 dec. 1797 i Sundsvall; föräldrar: prosten och khden Abr. Sundberg i Sollefteå och Margareta Juliana Walanger, lektorsdotter. Stud. i Upsala ht. 1814; promov. fil. mag. 14 juni 1821; v. consist. notarie i Hsand s. å. och efter ett par terminers vikariat utn. kollega i trivialskolan 1822 utn. gymnasii adj. 1834, v. eloqu. lektor 1826-38, ord. i samma ämne 1838, hvilken tjänst han tillträdde den 10 maj 1839 med en föreläsning: Quid ad educationem puerilem momenti habeant Romanæ litteræ? Prästv. 1845, afl. past. ex. sept. 1847, utn. khde i Boteå 1849, tilltr. 1850, då biskopsvisitation 11 aug. i sammanhang med khdeinstallation ägde rum. V. kontraktsprost i Ångerm. västra kontr. 1853-55 under ordin. dokt. Runstens från-

varo på riksdagen. Själfr riksdagsfullmäktig vid riksdagen 1856, afled han i Stockholm 24 april 1857 och ligger begrafven på St. Johannis kyrkogård jämte maka och en dotter. Under sin lektorstid höll han latinsk oration i anledning af kon. Carl XIV Johans 25-åriga regering. Han räknades såsom en af Hsands gymnasiums yppersta lärare, och de predikningar, som efter hans död utgafvos af Ol. Nordensson, hans ämbetsbroder i Resele, vittna fördelaktigt om hans verksamhet ss. församlingslärare. LNO.

G. 17/9 1825 i Hsand m. *Maria Christina Selling*, f. 1801, dotter af kammar-rättsrådet, landskamreraren Magn. Selling och C. M. Norbin, d. i Sthm 1872.

Barn: *Margareta Augusta*, f. 8/8 1826; *Abraham Teodor*, f. 9/10 1827, d. 23/4 29; *Lovisa Carolina*, f. 5/2 1830; *Magnus Rickard*, f. 4/2 1832, d. 26/10 s. å.; *Emma Catharina*, f. 27/7 1833; *Carl Erik*, f. 9/2 1835, d. 2/1 1836; *Engla Wilhelmina*, f. 3/10 1836, g. 3/8 1860 m. häradsskr. C. S. Leczinsky; *Frans August*, f. 13/2 1838, stud. 1859, affärsman i Filadelfia; *Maria*, f. 1843 6/8, d. 1868 i Sthm.

Tr.: De discrimine philosophiæ criticæ & disciplinæ, quæ ab Identitate nomen habet. p. 1. præf. A. *Södermark*. Ups. 1815. - Diss. parallelismum inter monadologiam Leibnitzii & idealismum recentioris transcendentalem adumbrans. p. 1. præf. S. *Grubbe*. ib. 1821. - Theses. Hernos. 1834. - Predikningar på årets Sön- och helgedagar D. 1-2. Hsand 1860. uppl. 2 ib. 1865 [kompletterad med 11 predikningar af utg. Ol. Nordensson].

17. **Johan Erik Nordenberg** (1858-78), f. 17 jan. 1809 i Brunflo, föräldrar: khden i Lit Erik N. och Fredrika Sellén. Efter studier i Frösö skola stud. vt. 1830, prästv. 24 juni 1832 och anställdes ss. predikant vid Gålsjö bruk med 300 riksdaler i lön, till dess han 28 okt. 1846 utnämndes till den föga förmånligare kapellpredikantsysslan på Hemsön; past. ex. 1846, komm. i Boteå-Öfverlännäs 27 dec. 1847, tillika pred. på Sångaläger 1848-56, utn. khde i Offerdal i jan. 1857 och tilltr. 1 juni s. å., men då Boteå pastorat nu blef ledigt, dref honom längtan att återkomma till de trakter, han förut ägnat sin verksamhet, att söka hit. Erhöll fullmakt 14 dec. 1857 samt antog pastoralvården sept. 1858, ehuru han först fullt tillträdde maj 1860; tjänstg. ss. v. kontraktsprost under ord. frånvaro vid 1862 och 1865 års riksdag samt fr. 18 okt. 1871, till dess han blef ordin. kontraktspr. 30 dec. 1871-75. Han afled 26 jan. 1878.

G. 17/6 1834 i Nordingrå m. *Margareta Carolina Svanberg*, f. 1/4 1803, dotter af landsfiskalen i N. Ångermanland Lorens Svanberg och Brita Carolina Alenius.

Barn: *Erik Emanuel*, f. 18/3 1836 i Gålsjö, sjöman, d. 26/3 1854; *Lars Joh. Anshelm*, f. 4/10 37, landtbrukare, skötte prästbordet, flyttade sedan till Jössefors, Värmland, d. 1906; *Fredrika Carolina*, f. 27/7 39, g. m. landtbr. Erik Nie- man på Utansjö, Högsjö; *Catharina Lovisa*, f. 27/7 43, g. 9/9 68 m. kamrer i

Sthms sparbank Er. Wilh. Lilliesköld, d. i Sthm 12/5 1915; *Carl Petter*, f 8/8 45, sjöman, död hos svågern på Utansjö.

18. **Michael Otto Åkerstedt** (1879-1913), f. 3 okt. 1835 i Weda, Högsjö s:n, föräldrar: gästgifvaren och hemmansägaren Michael Å. och Anna Catharina Olsson. Efter stud. i Hsand stud. i Upsala vt. 1856; prästv. i Sthm 27 dec. 59 af biskop Bergman till past. adj. i Sidensjö, nådårspred. o. tf. pastor därst. sept. 1861 samt tf. komm. i Skorped dec. 1862. Utn. komm. i Fjällsjö 5 dec. 1864, tilltr. genast, past. ex. 26 juli 67, utn. khde i Junsele 1869, tilltr. 1871, utn. khde i Boteå 2 sept. 78, tilltr. 1 maj 79, kontr.pr. i Ångerm. sydvästra kontr. 17 jan. 1901-30 apr. 1911, folkskoleinspektör 1874-76. L. W. O. 94. Han afled här stilla och fridfullt 4 febr. 1913.

G. 16/9 1863 m. *Birgitta Johanna (Hanna) Aurén*, f. 18/11 1835, dotter af prosten i Sidensjö H. P. Aurén och Christina Elis. Sundberg.

Barn: *Anna Christina*, f. 8/7 1864, d. i Fjällsjö 4/8 69; *Otto Mikael*, f. 24/5 66, sågverksinspektör på Svanö, Gudmundrå; *Elna Johanna*, f. 6/12 68, d. i Junsele 11/5 76; *Pehr Wilhelm*, f. o. d. 71; *Henrik Robert*, f. 5/3 72, med. lic., läkare i Svartvik, Njurunda; *Per Theodor*, f. 31/5 74, landtbrukare; *Carl Alfred*, f. 4/7 76, komm. i Lit-Häggenås; *Anna Catarina*, f. 4/7 78, g. 9/12 1900 m. E. G. Blomberg, prakt. läkare i Nätra.

Tr.: Minnesord vid länsmanen C. W. Tornérhjelm's graf i Boteå kyrka sönd. d. 13 mars 1886. Hsand.

KOMMINISTRAR.

1. **Nicolaus Petri** [1593-1604], undertecknar Upsala mötes beslut 1593, blef af sin pastor i jan. 1602 förordad till Gudmundrå pastorat, men efterträdde honom här i Boteå såsom khde 1604.

2. **Nicolaus Laurentii** [1618] nämnes här sacellan, då han utgaf den senare Älfsborgs lösen, som under kon. Gustaf II Adolfs tid åren 1613-18 äfven pålades prästerskapet (KA.).

3. **Jonas Johannis Hernodius** [1632-40], khde här, se ofvan.

4. **Erik Andreæ Munck** (1640-42), f. i Fröshult i Upland, där fadern Andreas var khde, utn. 16 mars 1639 till sacellan här i församlingen, blef för sin otidighet mot sin, pastor, som han kallat »äreförgätne tjuf, kronones otrogne man, som ej värd är att bära andeligt namn och prästkläder», först suspenderad och därpå afsatt. Samtidigt nämnes han an-

klagad för hor, från hvilken beskyllning han dock frikändes. Efter sin afsättning här antogs han 13 dec. 1643 af fru Catharina Fleming på Penningeby till huspräst mot 50 dlr kmt och 8 alnar kläde i årlig lön, blef 1647 syssloman vid Upsala domkyrka, under hvilken tid hela domkyrkan hvitlimmades och många gamla vapen och målningar öfverströkos. Ändtligen blef han khde i Hökhufvuds församling 1655, men var redovisnings-skyldig för sin förvaltning af domkyrkans medel ännu vid sin död, då Upsala domkapitel ansåg sig befogadt att lägga sequester på hans böcker, för att domkyrkan måtte få igen oredovisade medel. En af de mest råa, oefterrättliga och liderliga prästmän i Upsala stift. Med hustrun lefde han i sådan oenighet, att domkapitlet till förekommande af skandal måste bevilja skiljsmessa. Han afled i Hökhufvud och begrofs därst. 22 aug. 1666. (USH 2, s. 139.)

G. m. *Malin Eriksdotter*, dotter af khden Ericus Petri Helsing i Tibble.

Barn: *Johan*, pastor i Åker och Dalby, d. 1691; *Pehr*; *Anders*, som fadern sände till Västerås skola 1652, till stor harm för Upsala skolstat.

5. **Ericus Edvardi Lecombius** (1642-46), son af bonden Effwert Pedersson i Lökom, Öfverlännäs sn. Efter studier i Gäfle stud. i Ups. juni 1625, prästv. af ärkebiskop L. Paulinus 10 dec. 1638 i Upsala. Utn. på församlingens begäran hösten 1642 till kaplan efter Er. Munck. Vid tinget i Bote 2 juli följande år androgs, att han emot prostens förbud och vilja uppburit kaplanens deputat, som var omtvistadt, tills slutdomen mot den förre kaplanen fallit. Måste ha aflidit de sista dagarne af år 1646, enär i Upsala domkapitel 20 jan. 1647 presenterades en begäran från församlingen och dess khde O. Anthelius samt skolmästaren i Hsand »at emedan Gud den aldrahögste genom döden kallat hädan Dn Ericum Edvardi, sacellanum i Botha gield, the måtte få dn Magnum Simonis Sch. Hernod. collegam till kaplan igien». (Hdmh).

G. m. *Barbro Matsdotter*, dotter af khden Matthias i Torsåker; hon köpte af sin svärfader Effwert hemmanet i Lökom 1648; blef sedan omgift med kollegan i Hsand Olaus Thomæson, »som från vett och skäl kommin är».

En dotter, sedan gift, bördade Lökom-hemmanet från modern.

6. **Andreas Petri Angermannus** (1647-60), stud. i Ups. jan. 1624, erhö 5 oct. 1642 sacellanien i Vänge, Upland. Vid stiftens fördelning 1647 ville domkapitlet i Upsala ha honom till sacellaniam i Boteå, emedan han intet hafver något spem att komma till något pastorat, ty han är alltför enfaldig, och i Vänge kan han i alla sina dagar intet blifva behållen, utan finge han en god sacellaniam, den man menar vara i Boteå.

Så skedde ock. Bodde 1649 i Golfva. Vid tinget i mars 1655 erhöll han fastebref på 6 söl. jord i Arlom, som han af Åswed Hansson i Stöndar köpt, och fick på församlingens förbön för sin fattigdom befrielse från kronoutlagor för år 1656. Han afled 1660. Änkan begärde få njuta nådår efter sin man i mars 1661, men klagade sedan att hon ej fått njuta det fullt. Vid superintend. P. Steuchii visitation begärde hon någon refusion (ersättning) mot det hennes man vid ankomsten hit måst gifva sin antecessorem. Herr Erik komm., efterträdaren, skulle gifva henne 1½ tunna korn och församlingen 1½ t:a, hvarmed hon fann sig tillfreds. (Hdpr.)

Hustrun *Malin*, sal. herr Anders änka i Arlom, uppböd jord i Arlom 24/10 1661.

Dottern *Karin* blef under sorgliga omständigheter af Svea hofrätt 9/4 1664 dömd för barnamord och afrättad, 19 år g. (Ådb.).

7. **Ericus Er. Djupædius** (1661-79), bondson från Djuped, Styrnäs, bodde där under sin tjänstetid. Slutligen khde i *Grundsunda*.

8. **Gulich M. Blix** (1679-93), khde i *Råneå*.

9. **Andreas And. Arlin** (1693-1719), f. 1649, från Arlom här i socknen, hvilket gör det antagligt att han var son till komm. Andreas Petri. Blef stud. i Upsala 26 juni 1675, komm. i Boteå 1693, var närvarande vid prästmötet 1696 i Hsand. Afled 1719.

Döttrar: *Ingrid*, g. m. kontrollören Eric Ödberg (Kb.); *Maria*, g. 1750 m. bruksinköparen Petter Forsberg, d. 1/2 1755 i Brunflo (Brunflo kb.)

10. **Petrus P. Nenzelius** (1721-49), f. 27 maj 1692, son af stadskaplanen i Umeå Petrus N. och hans hustru Hamræus, stud. 28 febr. 1715, prästv. 1718 blef han efter företrädarens död kallad till kaplan för det loford, som han genom sin skicklighet i lärdom och lefverne sig förvärfvat i församlingen. Biskop och konsist. gåfvo därtill sitt bifall: »Fastän berörde N. ännu icke gjort sig meriterad emot många andra äldre och bättre förtjänta samt af fienden plundrade, dock som så hans mormoder som moder bägge sjukliga ligga sängfasta i Boteå och stanna uti stort elände, för hvilka N. måste stort besvär hafva och omsorg draga så för deras föda som skötsel, ty beviljas honom sacellanium», 21 juni 1720, tilltr. 1721. Opponent vid prästm. i Hsand 1729. Han afled om hösten 1749.

G. m. *Anna Björk*, dotter af skepparen Nils Polack fr. Nyköping, afled 15/4 1763 barnlös hos komm. Ol. Lundström i Frök, omkr. 82 år g. (Kb).

11. **Olaus Henr. Lundström** (1751-74), sist khde i *Sidensjö*.

12. **Petrus P. Alstadius** (1774), f. 15 apr. 1705 i Njurunda, son till komm. Petrus Alstadius och Anna Cath. Damm; stud. vt. 1727, prästv. till past. adj. i Boteå 6 febr. 1734, på socknebornas begäran utn. socknepred. i Styrnäs 2 sept. 1741, utn. komm. i Resele-Liden 14 febr. 1759, tilltr. 60, men efter svågerns befordran sökte han sig åter till Boteå församling och blef här utn. komm. 26 febr. 1774, tilltr. i maj, men fick ej mer än 7 månader sitta här, enär han afled 4 dec. s. å. Ägde allmänt loford för nit i sitt arbete och en stilla hushållning.

G. m. *Anna Brita Lundström*, länsmansdotter i Styrnäs; änka och 6 barn erhöilo dubbla nådår; d. 17/4 1800 i Sidensjö, 83 år g.

Barn: *Henrik*, f. 1739, socknepr. i Ramsele-Fjällsjö, d. 1779; *Anna Lisa*, f. 1745, husjungfru hos khde Hofverberg, d. 14/7 1793; *Olof*, f. 1750, klockare i Styrnäs, d. 13/10 1821; *Johannes*, f. 26/9 1757 i Öfverlänäs, sockenskräddare, klockare i Sidensjö 6/1 1785, d. 20/11 1833; *Erik*, f. 1/6 1761, d. 15/6 s. å.

13. Mag. **Jonas Nordén** (1776-98), slutl. khde i *Nordmaling*.

14. Mag. **Lars Jacob Stridsberg** (1798-1800), här khde n. 14.

15. **Erik Næslund** (1800-01), f. 3 aug. 1752 i Nässom, Bjärträ; föräldrarne: klockaren Israel Persson och Anna Persdotter. Stud. 1776. Efter att ha disputerat pro ex. 1780, kallad till adj. hos khden F. Hofverberg i Boteå, prästv. i Hsand 25 febr. 1781; förestod kollegatj. i 2 kl. vid Hsands skola många år. Adj. i Boteå 1796-98, komm. i Boteå 18 sept. 1800, men afled ogift i Öfverlänäs 30 okt. 1801.

Tr.: Diss. de notione vocabuli υπερειτυγχανειν, Rom. 8. v. 26 explicata, præs. *J. Floderus*. Ups. 1780.

16. **Pehr Thelin** (1802-10), f. 17 jan. 1749 i Hsand, fadern Isak Thelin var handlande, modern Anna Roselia. Stud. vt. 1775; kallad till huspred. af generalskan Marg. Eleon. Wrangel, f. Leijonstedt, mot en lön af 16 Rdr 32 sk. utom husrum och mat, prästv. 16 dec. 1781 i Upsala och tjänstgjorde sedermera såsom komm. adj. i Katarina församling i Sthm 1782, v. pred. vid kronospinnhuset 1784, kateket i Maria och Katrina förs. 1785, predikant vid Sthms stads fångelser 1795, till dess han utnämndes till komm. i Boteå-Öfverlänäs 25 aug. 1802. Han afled här af en tärande sjukdom 26 maj 1810.

G. m. *Anna Helena Blom*, f. 1756, som ss. änka afled här i Öfverlänäs 7/7 1819, 63 år.

17. **Anders Oldberg** (1811-23), sist khde i *Sidensjö*.

18. **Abraham Tidén** (1823-26), f. 12 febr. 1776 i Höfvens by, Resele, af bondeföräldrar: Olof Nilsson och Sara Abrahamsdotter. Efter undervisning i Hsands skola och gymnasium stud. i Upsala 1798; prästv. 19 apr. 1801 fick han ägna hela sin tjänstetid ss. präst åt Boteå pastorats församlingar, först ss. past. adj. sedan som v. pastor efter svärfadern prosten Stridsbergs död, därefter såsom sockenpredikant, hvilken befattning han tillträdde 1 maj 1813, samt slutligen såsom tilltr. komm. 1823. På grund af sjuklighet måste han de senaste åren hafva medhjälpare i ämbetet. Efter en med trohet och värdighet fylld verksamhet afled han 27 maj 1826.

G. 1) 10/7 1806 m. *Catharina Elisabeth Stridsberg*, f. 1784, prosten i Boteå L. J. S:s dotter, d. 12/1 1819 af lungсот.

2) 12/12 1823 i Sköns prästgård m. *Elisabeth (Lisette) Christina Felldin*, f. 14/3 1774, dotter till kamrer Axel Felldin fr. Södermanland.

Barn i förra giftet: *Lars Olof*, f. 27/1 1808; *Carl Abraham*, f. 13/1 1812, kommissionslandtmätare, d. 12/11 1874 i Krånge, Ramsele; *Sara Greta*, f. 15/4 1814, d. 28/2 1815 i Ö. Lännäs.

Genom kgl. br. 5 juli 1827 anvisades 2 seland af Öfverlännäs prästbord »Ridsta» åt den ena af pastoratets komministrar till kaplansbord mot viss afgift till Boteå kyrkoherdar, tilldess enligt kgl. br. 12 okt. 1850 hela prästbordet uppläts till komministerboställe.

SOCKENPREDIKANTER.¹

1. **Petrus P. Alstadius** (1741-60), komm. i *Boteå* n. 12.
2. Mag. **Jonas Nordén** (1761-76), khde i *Nordmaling*.
3. Mag. **Lars Jac. Stridsberg** (1777-99), sist khde i *Boteå* n. 14.
4. Mag. **Anders Oldberg** (1801-11), khde i *Sidensjö*.
5. **Abraham Tidén** (1813-23), komm. *Boteå* n. 18.
6. **Jonas Ahlberg** (1823-29), komm. *Boteå-Styrnäs* n. 1.

¹ Före år 1741 förekommo tillfälliga hjälppräster, bland hvilka nämnas i följd *Mikael A. Wikman* (1722-23), sist stadskomm. i Piteå, *Johan Holmberg* (1724-26), khde i Brunflo, *Olof Westberg* (1727-33), sist komm. i Undersåker, och *Hans Jonæ Tunæus* (1735-41), khde i Grundsunda.

KOMMINISTRAR I ÖFVERLÄNNÄS.

1. **John Hamrén** (1828-40), f. 16 apr. 1785 i Hackås sn. byn Östnår i den s. k. »Jon Persgården»; stud. i Ups. 1809, prästv. 31 jan. 1811 till komm. adj. i Högsjö, erhöill tjänstl. ht. 1812 för att fortsätta studierna i Upsala, antogs till past. adj. i Börje s. å.; lasarets- och hospital-pred. i Upsala maj 1813-febr. 1815, ordin. 15 juni 1820 till 1824, då han återvände till Hernösands stift och efter att ha tjänstgjort ss. adj. i Refsund fr. mars 1824, i Nordingrå fr. 27 juni s. å. och i Arnäs fr. 19 dec. 1827, utn. komm. i Boteå-Öfverlännäs maj 1828.

Omkom 17 juni 1840 genom olyckshändelse på Ångermanälven under hemfärden från en predikotur. Det var hård storm och kyrkbåten mycket lastad, så att alla höllo på att drunkna. Såsom stark simmare hoppade Hamrén öfver bord, men klädd i tulubb och storstöflar gick han till botten; de öfriga räddades.

G. 1/2 33 m. *Helena*, f. 1/5 1810.

Barn: *Brita Helena Catharina*, f. 19/8 33; *Augusta Bened. Christina*, f. 9/9 34; *Maria Sofia Theresia*, f. 1/7 36, d. 27/10 s. å.; *Carl Jonas*, f. 24/6 37, d. 24/8 39; *Maria Sofia Theresia*, f. 7/3 40.

2. **Johan Adolf Thunström** (1844-47), f. 4 dec. 1803 på Dalarö, Södermanland, son af dåv. bokh. på Franshammars bruk, sedan bruksförvaltaren Erik Thunström och Brita Stina Ahllöf. Stud. i Ups. vt. 1825, prästv. 18 juli 1830 till past. adj. i Umeå. och vakans-pred. efter prostén Ol. Hamreus 27 mars 1833. Därefter förordnad i Älfsby och Nora 1834, Skellefteå och Bjurholm 1835, Bjerträ 1837, i Sollefteå och Sidensjö 1839 och i Nora 1841, sist utn. komm. i Boteå apr. 1843, tilltr. 1 maj 1844. Han afled ogift 8 febr. 1847.

3. **Johan Erik Nordenberg** (1848-57), khde i *Boteå* n. 17.

4. **Pehr Sundvall** (1857-95), f. 25 dec. 1811 i Ådalsliden, son af komm. O. Sundvall och Anna Cath. Ullberg. Stud. ht. 1833, prästv. 20 dec. 1835 till adj. åt khden i Resele; efter tjänstgöring i Björna aug. 1838, i Sveg mars 1839, i Rätan nov. 1841 blef han tf. pastor i Föllinge 15 jan. 1845 och bestred tillika själavården i Frostviken juni 46-1 apr. 47. Brukspred. på Gålsjö här i Öfverlännäs 31 mars 1847, utn. komm. i Grundsunda 16 juli 1849, tilltr. genast och skötte där tillika past.vården eckl.året 1853-54; utn. komm. i Styrnäs här i Boteå 10 jan. 1853, tilltr. 1 maj 54 samt efter enhälligt val utn. till komm. här i Öfver-Lännäs 7 sept. 57,

med omedelbart tillträde. Han afled 11 aug. 1895 i den höga åldern af 83 år 7 m. 15 d. En hedersman, from och anspråkslös.

G. 1) m. *Catharina Sophia Hedin*, f. 27/7 1816, dotter af prosten i Resele Jöns H. i 1:sta giftet m. Brita Sophia Burman, d. i Grundsunda 10/7 1852.

2) m. *Christina Vilhelmina Lindh*, som afled julafton 1895, ej långt efter sin man.

Barn i förra giftet: *Jonas*, f. 24/11 1849, d. 18/3 1859; i senare giftet: *Olof*, d. 2/6 1858, 13 dagar g.; *Johannes*, f. 19/6 1859, stud. 1881, farmaceut i Amerika; *Axel*, d. genom olyckshändelse; *Petrus*, d. 2/4 1862 4 m. 2 d.; *Theodor*, f. 2/12 1865, stud. 1886, med. stud., tandläkare i Sthm.

5. **Gustaf Herman Nydahl** (1896-1904), khde i *Hällesjö*.

6. **Gustaf Emil Söderholm** (1905-15), f. 29 mars 1871 i Flistad, Skaraborgs län. Föräldrar: Lars Johan Johansson, hemmansägare i Snarfvad, och Maria Greta Nilsson. Efter studier i Sköfde och Skara stud. i Upsala ht. 1895. Med befrielse fr. prakt. teol. ex. prästv. för Visby stift 6 jan. 1899; konsistorieamanuens i Visby 19 jan. 1900, tilltr. s. å.; tjänstf. konsistorienot. 1 maj s. å.; erhöll 14 febr. 1902 infödingsrätt i Hsands stift fr. 1 maj 1902, past. adj. i Sundsvall 1/6 02-31/3 04, komm. i Öfverlänäs 19 aug. 1905. Han blef vid Öfverlänäs och Sångas afskildjande som eget pastorat såsom ende sökande 29 nov. 1915 med alla afgifna röster vald till dess första khde, men nedlade denna khdebefattning 1 Sept. 1920 och utgick ur Sv. kyrkans tjänst.

G. 26/11 1899 m. *Maria Eugenia (Jenny) Lindberg*, f. i Färentuna 8/12 1873, dotter till handl. Carl Viktor L. och Anna Kristina Charlotta From.

Barn: *Carl Gustaf Emanuel*, f. i Visby 29/3 1901; *Hilding Viktor Samuel* f. i Sundsvall 9/2 1903; *Nils Olof Henrik*, f. i Ö. Länäs 26/5 1904; *Sven Emil Josef*, f. 15/6 1905; *Bror Folke*, f. 1/1 1908; *John Gunnar Bertil*, f. 22/4 1911.

KOMMINISTRAR I STYRNÄS.

1. **Jonas Ahlberg** (1829-41), f. 15 mars 1783 i Skog, fadern kronobåtsman Jonas Ås. Stud. 1805, disp. pro ex. och underg. pedag. ex. 1806, ingick som e. o. i krigskollegium i mars 1808 och blef t. f. kammarskrifvare vid samma kollegiums krigsdepartement i maj, undergick ht. s. å. hofrätts- och kameralexamen vid Upsala Univ.; ordin. kammarskrifvare vid Statskontoret 31 jan. 1809, började han därefter prästerliga studier; v. kollega vid Hsands trivialskola vt. 1810, prästv. 1 juli s. å. till adj. i Högsjö, andre lärare vid Luleå pedagogi 10 okt. s. å.; nådårspred. i Torsåker och v. pastor 1812, past. adj. i Boteå 1813, v. komm. i Skog 1818,

socknepred. i Boteå 1823 samt, sedan denna tjänst förändrats, blef han den förste komministern i Styrnäs, tilltr. 1829. Ut. khde i Gudmundrå, afled han i Styrnäs före tillträdet 17 nov. 1841.

G. 1819 m. *Elsa Märta Rissler*, f. 21/8 1791, dotter af khden Pehr Rissler i Sveg. d. efter långvarig sjukdom i Styrnäs 10/4 1857.

Barn: *Anna Greta*, f. 1820; *Carl Jonas*, f. 4/3 1822; *Pehr Abraham*, f. 14/6 1825; *Johan Gustaf*, f. 3/8 1827, med. kand., ägde artistiska anlag, d. i Upsala 24/4 1861; *Maria Christina*, f. 15/6 1829, ogift, d. i Upsala 15/2 1878; *Nils Fredrik*, f. 25/11 1831, läroverksadj. vid Upsala katedralskola, konservator vid Univ. botaniska museum, d. i Upsala 30/4 1886, i det han på återvägen från läroverket till sitt hem öfverkördes af ett par skenande hästar och ögonblickligen ljöt döden, efterl. änka Selma Öshtman och 4 barn.

Tr.: Diss. de idylliis Theocriti Syracusani. P. 2: 2, præs. *Jac. Edfeldt*. Ups. 1806.

2. **Jonas Gyllenspetz** (utn. 1842), f. 7 juli 1797 i Hsand; föräldrar: sjökapt. Jonas G. och Margareta Lovisa Eurenus, dotter af hofqvartermäst. Carl Eurenus och Brita Krapp. I ungdomen vistades han ofta i Bygdeå prostgård, enär doktor J. Genbergs fru var hans rätta moster. Stud. 1818, prästv. 16 dec. 1821 till kom. adj. i Torsåker, tjänstg. ss. adj. i Nordmaling nov. 1822, i Löfånger maj 1823, i Råneå 1828, v. komm. i Bygdeå jan. 1837. Ut. till komm. i Styrnäs afled han här före tillträdet 1 apr. 1842. I yngre åren glad och munter; hade ej mycket prästerligt i sitt väsen.

G. m. sin kusin *Maria Christina Genberg*, dotter af d:r J. Genberg i Bygdeå och änka efter komm. i Löfånger J. D. Widenmark, d. i Styrnäs 24/4 1854.

Endast en dotter: *Maria Lovisa*, g. 8/10 1855 i Anundsjö m. apotek. Johan Ol. Sellin i Wemdalen, där d. 22/7 1866.

3. **Erik Petter Sellin** (1844-52), sist khde i *Torsåker*.

4. **Pehr Sundvall** (1854-57), se komm. i *Öfverlännäs*.

5. **Jonas Staflin** (1858-68), f. 21 aug. 1819 i Refsund, son af bonden Olof Jonsson och Brita Nilsson. Stud. ht. 1841, prästv. 20 dec. 1843 till kom. adj. i Undersåker, tillika lärare i Racklöwska skolan därst., vik. stadspred. i Östersund och v. kom. i Refsund under år 1845, tjänstgjorde därefter en lång tid (1846-58) som ämbetsbiträde åt Undersåkers prästerskap, till dess han utn. till komm. i Styrnäs 3 maj 1858, tilltr. genast. Afled 23 okt. 1868.¹ Var till sinnelaget gladlynt.

¹ Från hans studenttid har man följande historia. Då violonisten Ole Bull en kväll åkande anlände till Upsala för att konserter, blef han utanför tullen antastad af några glada

G. m. *Sophia Albertina Andersson*, f. 29/1 1819 i Undersåker, byggmästare-dotter; d. i Luleå 1/9 1911.

Barn: *Jonas*, f. o. d. 1847 i Undersåker; *Johan Albert Frithiof*, f. 1848, reste till Amerika, afhöordes ej senare; *Olof Daniel*, f. 20/12 1850, d. 24/3 1854 i Undersåker; *Per Gustaf Robert*, f. 1851, inspektor, bosatt i Umeå; *Evaldina Kristina Lovisa*, f. 3/10 1852, g. m. föreståndaren för Gudmundrå högre folkskola, redaktören och riksdagsmanen Johan Nydahl, nu bosatta i Upsala; *Aurora*, f. 8/1 1854, d. 15/7 1860; *Olof Daniel Emanuel*, f. 1856, for till Sydafrika, där i tjänst hos en biskop, blef sedan boskapshandlare, d. 12/5 1888 i Zululandet; *Brita Gustava*, f. 1858, innehade affär i Hsand, g. m. stadsfiskalen Ernst Källander i Hsand; *Maria Aurora Sofia*, f. 3/2 1865, g. m. postmästare Ivar Högström, Ragunda.

6. **Abraham Löf** (1872-77), slutl. khde i *Helgum*.

7. **Jonas Petter Petersson** (1878-91), sist khde i *Sättna*.

8. **Karl Gustaf Kjellgren** (1892-1900), khde i *Sundsvall*.

9. **Karl Petrus Teodor Gustafsson** (1901-06), khde i *Vibyggerå*.

10. **Kristian August Fellström** (1907-15), f. i Arnäs 11 jan. 1878, son af hemmansägaren Christoffer F. och Katarina Larsson. Efter studier i Umeå stud. i Upsala ht. 1898, prästv. 30 maj 1902, tjänstgj. 1903 på Alnön, utn. komm. i Styrnäs 25 maj 1907, tilltr. genast. Senare utn. till förste komm. i Skellefteå landsförs. 7 juni 1913 med tillträde 1915.

G. 1/6 1907 m. *Kerstin Brandell*, f. i Skellefteå 5/3 1882, dotter till kontr. prost d:r Simon Brandell och Anna Teresia Kristina Huss.

Barn: *Krister*, f. i Styrnäs 17/5 1908; *Birgitta*, f. 3/7 1910; *Gunnar*, f. 20/8 1912.

PREDIKANTER VID GÅLSJÖ BRUK.

År 1773 inlämnade Gålsjö bruks ägare revisionssekreteraren Joh. Nordenfalk till Hsands konsistorium en anhållan, att en predikant måtte anställas vid bruket på grund af lång väg till kyrkan, i anledning hvaraf brukets folk vid ankomsten dit vore uttröttade, så att de ej med nog andakt kunde bevista gudstjänsten och deras arbete vid återkomsten icke heller med behörig munterhet kunde förrättas. Han

studenten. Han inställde i harmen konserten, hvaröfver hela staden råkade i uppror; man sökte på allt sätt att få tag i gärningsmännen och tvinga dem till att ge konstnären upprättelse. Ryktet förmälde att Staflin varit med, och landshöfding von Krämer kom i egen person upp en morgon, medan St. ännu låg, slog sig ner vid sängen och bad honom i all välmening nämna deltagarna i upptåget, hvarvid Staflin lär helt enkelt yttrat: »Kvälj mej inte, herre», och vändt sig mot väggen.

hemställde, att gudstjänsten till en början måtte hållas i karaktarsbyggnaden, och predikanten i lön få uppbära 8 tr. spl och 400 dlr kmt samt njuta nödiga husrum i en flygelbyggnad och framdeles någon jordegå. Härtill gaf konsist. sitt bifall.

1. **Johan Lenæsius** (1774-82), f. 1744; fadern var inspektor på Holms säteri. Prästv. 3 febr. 1774, förordnades han till förste brukspredikant vid Gålsjö, hvilken befattning han innehade till sin död 21 dec. 1782.

G. m. *Christina Unæa*, f. 1753, dotter af prostén Ol. Unæus. i Torsåker, d. i Hsand 4/2 1809.

Barnen antogo namnet *Lené*: *Catharina Margareta*, f. 1779, g. 24/6 1802 m. hospitalssysloman Jacob Biberg i Hsand; hon dog därst. 17/2 1825; *Johan Lené*, f. 1781, assessor och kronofogde i S. Ångermanland, bosatt i Utvik, Nora, d. 22/6 1851.

2. **Olof Klockhoff** (1784-96), sist komm. i *Nordmaling*.

3. **Aron Sollén** (1798-1802.), sist khde i *Åsele*.

4. **Eric Sjöding** (1803-11), sist khde i *Öfver-Luleå*.

5. **Simon Petrus Norman** (1811-13), sist komm. i *Säbrå*.

6. **Anders Ahrlin** (1814-22), obefordrad adj., d. i *Resele* 15/12 1846.

7. **Johan Åkerberg** (1823-31), komm. i *Nora-Bjerträ*.

8. **Johan Erik Nordenberg** (1832-46), sist khde i *Boteå*.

9. **Pehr Sundvall** (1847-49), sist komm. i *Boteå-Öfverlännäs*.

10. **Pehr Elfström** (1849-61), sist khde i *Selånger*.

11. **Lorens Theofron Falk** (1861-64), den ej fullt rediga, vandrande prästen och sångaren, f. i Piteå 26/1 1826, d. i *Junsele* 29/12 1868.